

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

95. yıl

Sayı : 43452547-120.07- 8278
Konu : Soru önergesi

18.12.2015

Sayın Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 01.12.2015 tarihli ve (7/100) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İstiklal Mahkemeleri zabıtları ve kayıtları ile ilgili çalışmalara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru cevabı (1 sayfa)

CEVAPLAR:

Cevap 1.- İstiklal Mahkemeleri Projesi, TBMM Başkanlığının 11.03.2010 tarihli ve 3967 sayılı Oluru ile başlamıştır.

Araştırmacıların bu arşivlerden yararlanabilmeleri için İstiklal Mahkemelerine ait evrakın analiz, tasnif, elektronik ortama aktarma, Karar defterlerini Osmanlı Türkçesinden günümüz alfabesine çevirme ve indeksini çıkarma çalışmaları yapılmaya başlanmıştır. Geçen bu süre zarfında arşivimizde evrakı bulunan 12 İstiklal Mahkemesine ait 5.182 sayfa, Osmanlı Türkçesinden günümüz alfabesine aktarılmıştır. Bu çalışmadan sonra tasnif, analiz, elektronik ortama aktarma, çeviri ve indeks işlemleri biten mahkemelere ait evrakın kitap olarak basılması ve internet ortamında erişime açma çalışmaları başlatılmıştır.

Bu kapsamda Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumundan uzman görüşü de alınarak İstiklal Mahkemeleriyle ilgili genel bilgilerin yer aldığı İstiklal Mahkemeleri (Cilt I), İstanbul İstiklal Mahkemesi (Cilt II), Elcezire İstiklal Mahkemesi (Cilt III), Eskişehir İstiklal Mahkemesi (Cilt IV) ve Isparta İstiklal Mahkemesi (Cilt V) kitapları basılmıştır. Bu mahkemelerden İstanbul, Eskişehir ve Elcezire İstiklal Mahkemelerinin belgelerinin tamamı internet ortamında erişime açılmıştır. Isparta İstiklal Mahkemesinin belgelerinin yakın gelecekte internet ortamında erişime açılması için çalışmalar devam etmektedir.

Cevap 2.- Şark, Ankara 2, Ankara 1, Konya, Yozgat, Kastamonu, Amasya, Pozantı İstiklal Mahkemelerine ait Karar defterlerinin Osmanlı Türkçesinden günümüz alfabesine çevirme işlemi tamamlanmıştır. Ancak bu mahkemelerin evrakının tasnif, elektronik ortama aktarma ve indeksini çıkarma çalışmaları devam etmektedir.

İzmir Suikastı Davasına ait evrak Ankara 2 İstiklal Mahkemesinde; Şeyh Said Davasına ait evrak Şark İstiklal Mahkemesinde yer almaktadır. En son görev yapan Şark ve Ankara 2 İstiklal Mahkemeleri 07.03.1927 tarihinde görev süresi uzatılmadığından kapatılmıştır. Menemen Olayı ise İstiklal Mahkemelerinin fiili olarak görev yaptığı süre içerisinde gerçekleşmemiştir. Dolayısıyla İstiklal Mahkemeleri evrakı içinde Menemen Olayına ait evrak yer almamaktadır.

Elektronik ortama aktarma, tasnif ve indeks gibi işlemleri tamamlandığı için kitap olarak basılıp internet ortamında erişime açıldığı yukarıda belirtilen mahkemelerin dışında kalan mahkemelere ait evrak üzerindeki çalışmalar devam etmektedir.

Sözü edilen 12 İstiklal Mahkemesinde yaklaşık 915.000 sayfa evrak yer almaktadır. Soru önergesinde belirtilen davaların yer aldığı mahkemelerin evrakı da dahil olmak üzere İstiklal Mahkemelerine ait evrakın tamamı ile ilgili çalışmaların bu yasama döneminde tamamlanması ve hizmete sunulması planlanmaktadır.